

Nowelizacja ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy – od 1 lipca 2024 roku

Ośrodek Pomocy Społecznej w Konopnicy informuje, że 7 czerwca 2024 r. Prezydent RP podpisał ustawę z 15 maja 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw, która ma wejść w życie 1 lipca 2024 r. Ustawa przewiduje istotne zmiany w systemie wsparcia dla obywateli Ukrainy, m.in.:

1. Rozszerzenie zakresu osób objętych przepisami ustawy o dwie kategorie cudzoziemców, tj. o małoletnie dzieci obywateli Ukrainy oraz o małoletnie dzieci małżonków obywateli Ukrainy, nieposiadające obywatelstwa ukraińskiego. W obu przypadkach chodzi o osoby, które same nie posiadają obywatelstwa ukraińskiego. Zmiana ma na celu rozszerzenie zakresu podmiotowego kategorii cudzoziemców, którzy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą korzystać z tymczasowej ochrony w oparciu o przepisy ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy [...].
2. **Przedłużenie do dnia 30 września 2025 r. okresu, w którym pobyt** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli Ukrainy, którzy przybyli na to terytorium w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy, **jest uznawany za legalny** oraz związanego z tym dostępu m.in. do świadczeń zdrowotnych, rodzinnych i socjalnych, świadczeń wypłacanych przez ZUS oraz możliwości pobytu w obiektach zbiorowego zakwaterowania.
3. Wyłączenie spod regulacji ustawy dzieci urodzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli ich ojcem jest obywatel polski albo obywatel innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej.
4. **Zmiany w zakresie ustalania sytuacji osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej,**
tj. uchylenie zapisu dotyczącego nie przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego w postępowaniu o przyznanie świadczeń. Rodzinny wywiad środowiskowy jest podstawowym narzędziem pozwalającym na ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób i rodzin ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej i korzystających z takich świadczeń. Ustalenia wywiadu służą również prowadzeniu pracy socjalnej z tymi osobami i rodzinami, w celu pomocy w wyjściu z trudnej sytuacji życiowej. Ponieważ obecnie instytucje państwowe w Ukrainie funkcjonują i jest możliwość uzyskania niezbędnych dokumentów potwierdzających dane zawarte w wywiadzie, w stosunku do obywateli Ukrainy mogą być stosowane te same procedury, które dotyczą obywateli polskich i innych grup cudzoziemców. Zachodzi domniemanie, iż w toku załatwiania różnych spraw urzędowych w Polsce niektóre dokumenty mogące służyć jako dowód w postępowaniach o przyznanie świadczeń zostały już przetłumaczone na język polski, a część dokumentów wydana została przez polskie instytucje np. orzeczenia o niepełnosprawności.
5. **Brak kontynuowania wypłat jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł od 1 lipca 2024 r.**
Wygaszenie świadczenia w wysokości 300 zł na osobę przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe, wynika z faktu, iż utraciło ono swój pierwotny charakter. Świadczenie to miało służyć jako szybka pomoc dla uchodźców, którzy uciekali ze swoich miejsc zamieszkania w związku z rozszerzaniem się w pierwszych dniach wojny strefy działań wojennych w Ukrainie. Uchodźcy ci często nie dysponowali podstawowymi przedmiotami codziennego użytku oraz nie dysponowali żadnymi środkami finansowymi. Oprócz pomocy rzeczowej umożliwiono im uzyskanie jednorazowego, nadzwyczajnego

świadczenia w wysokości 300 zł. Obecnie, świadczenie to straciło swoją podstawową funkcję, a uchodźcy mogą otrzymać wsparcie w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Ustawa wprowadza przepis przejściowy dający możliwość przyznania świadczeń osobom uprawnionym, jeśli postępowania o te świadczenia zostały wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej

6. Przywrócenie na okres 1.07.2024 – 30.09.2025 możliwości świadczenia usług psychologicznych

na rzecz obywateli Ukrainy przez przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli Ukrainy posiadających odpowiednie wykształcenie uzyskane w Ukrainie.